

Idealny przyjaciel.

1. Cele lekcji

a) Wiadomości

1. Cechy gatunkowe bajki.
2. Przypomnienie budowy i cech opowiadania.
3. Przypomnienie pojęcia wyrazów przeciwstawnych – antonimów.
4. Wzbogacanie języka o nazwy cech i zachowań, dot. relacji międzyludzkich.

b) Umiejętności

1. Ciche czytanie samodzielne ze zrozumieniem.
2. Słuchanie czytanego wiersza ze zrozumieniem.
3. Wnioskowanie z tekstu.
4. Notowanie w tabeli.
5. Nazywanie cech i zachowań bohaterów literackich.
6. Dobór cech i zachowań przeciwstawnych.
7. Formułowanie ostatecznego wniosku z lekcji (uogólnienie).
8. Pisanie charakterystyki.

c) Postawy

1. Umiejętność odróżniania prawdziwej przyjaźni i życzliwości od fałszywej.
2. Budzenie sympatii i szacunku dla tej pierwszej postawy, a niechęci dla drugiej.

2. Metoda i forma pracy

Samodzielne czytanie, pogadanka, przekształcanie tekstu, tabela wyrazów przeciwstawnych.

3. Środki dydaktyczne

Teksty czytane w toku lekcji:

1. M. Musierowicz, fragment książki pt. *Hihopter*,
2. I. Krasicki, bajka pt. *Przyjaciele*.

4. Przebieg lekcji

a) Faza przygotowawcza

Powitanie uczniów. Zapisanie tematu lekcji.

2 min.

b) Faza realizacyjna

1. Uczniowie czytają samodzielnie fragment książki *Hihopter* Małgorzaty Musierowicz, dotyczą-

cy rzekomej przyjaźni bohatera ze starszym chłopcem.	3 min.
2. Nauczyciel pyta, kto w tym tekście jest prawdziwym przyjacielem chłopca. Odpowiadają wskazani uczniowie, uzasadniając swoje opinie.	3 min.
3. Nauczyciel czyta głośno bajkę Ignacego Krasickiego pt. <i>Przyjaciele</i> .	2 min.
4. Krótkie omówienie cech bajki, zapis w zeszycie.	4 min.
5. Przypomnienie budowy i cech opowiadania, zasad zapisywania dialogu w opowiadaniu.	5 min.
6. Uczniowie pisemnie przekształcają bajkę na opowiadanie. Chętni umieszczają fabułę w dzisiejszych realiach, zamieniając bohaterów zwierzęcych na ludzkich.	13 min.
7. Na tablicy i w zeszytach zostaje narysowana tabela wyrazów przeciwstawnych, określających prawdziwego i fałszywego przyjaciela. W jednej rubryce dzieci wpisują cechy i zachowania złych przyjaciół z przeczytanych na lekcji utworów, a w drugiej rubryce – słowa przeciwstawne. (Uczniowie mogą korzystać ze słownika antonimów).	10 min.

c) Faza podsumowująca

Uczniowie ustnie formułują wniosek z lekcji: jak odróżnić prawdziwego przyjaciela od fałszywego? (Widać w jego zachowaniach, że bardziej ma na względzie dobro drugiej osoby niż własne). Praca domowa: opisz cechy i zachowania Twojego prawdziwego przyjaciela, prawdziwego lub wymyślnego.

3 min.

5. Bibliografia

1. Brun Brigitte, Pedersen Ernst W., Runberg Marianne, przekł. Hunca-Bednarska Anna, *Symbole duszy*, Jacek Santorski & CO. Agencja Wydawnicza, Warszawa 1995.
2. Dąbrówka Andrzej, Geller Ewa, *Słownik antonimów*, Horyzont, Warszawa 2001.
3. Maćkowiak Krzysztof, *Ukształtowanie leksykalno-stylistyczne polskiej bajki oświeceniowej*, Wydawnictwo Wyższej Szkoły Pedagogicznej im. T. Kotarbińskiego, Zielona Góra 1994.
4. Markowski Andrzej, *Antonimy przymiotnikowe we współczesnej polszczyźnie na tle innych typów przeciwstawień leksykalnych*, Instytut Języka Polskiego PAN, Zakład Narodowy im. Ossolińskich, Wrocław 1986.
5. Popugaeva O., *Porównania*, „Berg”, Jelenia Góra 1997.
6. Szpilowska Katarzyna (red.), *Bajki przydrożne: komentarze*, Wydawnictwo Wyższej Szkoły Humanistyczno-Ekonomicznej, Łódź 2002.

6. Załączniki

a) Karta pracy ucznia

brak

b) Zadanie domowe

brak

7. Czas trwania lekcji

45 minut

8. Uwagi do scenariusza

brak